

Sygn. akt IV Cz 433/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2015r.

Sąd Okręgowy w S., Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Wanda Dumanowska (spr.),

Sędziowie SO: Elżbieta Jaroszewicz, Andrzej Jastrzębski

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015r., w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w L.

z dnia 28 maja 2015 roku, sygn. akt VI C 264/14

postanawia:

- 1- zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że znieść wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu,
- 2- oddalić zażalenie w pozostałym zakresie,
- 3- zasądzić od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda J. Z. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu części kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 433/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, zawartym w punkcie 3 wyroku z dnia 28 maja 2015r. Sąd Rejonowy w L., zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 587,72 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu Sąd wskazał jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 100 z uwzględnieniem § 6 rozporządzenia MS z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...), przyjmując, że powód wygrał proces w 42%. Dalej Sąd szczegółowo wskazał sposób wyliczenia tej kwoty.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wywiódł powód, zarzucając naruszenie art. 98 i 100 kpc, poprzez nałożenie na powoda obowiązku zwrotu pozwanemu części kosztów procesu, w sytuacji gdy wyliczenie wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia zależała od uznania Sądu. Nadto zarzucił naruszenia art. 102 kpc, poprzez jego niezastosowanie. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 578,72 zł i wskazał w uzasadnieniu co się na tę kwotę składa. W uzasadnieniu jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu wskazano art. 100 kpc, odwołując się do zasady rozdzielania stosunkowo kosztów procesu, mając na uwadze wynik procesu, czyli to, że powód wygrał go w 48%. Powód natomiast uważa, iż z uwagi na charakter sprawy Sąd winien był nałożyć na pozwanego obowiązek uiszczenia wszystkich kosztów.

Decyzja, czy rozstrzygnięcie o kosztach procesu oprzeć na art. 100 kpc, winna być szczegółowo uzasadniona, bowiem jest to odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 98 kpc. W wypadku uwzględnienia powództwa tylko w pewnej części, orzeczenie, iż koszty procesu powinny być wzajemnie zniesione, czy też stosunkowo rozdzielone, powinna być zawsze oparta na słuszności. Do wzajemnego zniesienia kosztów procesu winno dojść w wypadku, gdy powództwo zostało uwzględnione mniej więcej w połowie, ale dodatkowym warunkiem jest nieznaczna różnica w wysokości kosztów każdej ze stron. Natomiast w razie stosunkowego rozdzielania kosztów procesu rozstrzygnięcie o częściowym zwrocie tych kosztów przysługuje nie tylko powodowi względem pozwanego, ale i pozwanemu względem powoda. Obliczając więc ostatecznie wynik stosunkowego rozdzielania kosztów, należy w równym stopniu uwzględnić koszty poniesione przez powoda, jak również koszty poniesione przez pozwanego (vide: orz. SN z 21 stycznia 1963 r., III CR 191/62, LexPolonica nr 315366, z aprobowaną glosą W. Wengerka, OSPiKA 1964, nr 11, poz. 224). Jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział, zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica (vide: np. post. SN z 31 stycznia 1991 r., II CZ 255/90, LexPolonica nr 326250). Jeżeli zachodzą przesłanki przewidziane w art. 100 zd. drugie kpc, to sąd, wkładając na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu, zasądza od niej na rzecz jej przeciwnika tylko należne koszty procesu, nie zasądza natomiast od przeciwnika tych kosztów, które przy stosunkowym rozdzielaniu należałyby się drugiej stronie. W takim przypadku zatem pozwany zwraca powodowi należne mu w sprawie koszty procesu od uwzględnionej części powództwa, nie może natomiast żądać od powoda kosztów procesu od części oddalonej (wyr. SN z 23 października 1969 r., I CR 186/69, LexPolonica nr 325815, Biul. SN 1970, nr 8-9, poz. 151).

W judykaturze od wielu lat utrwalony jest pogląd, iż w razie częściowego uwzględnienia żądania sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu według swej oceny, w rozumieniu art. 100 kpc, wtedy, gdy przepisy prawa cywilnego nie zawierają ścisłego kryterium do określenia wysokości żądania (vide: post. SN z 10 marca 1972 r., II CZ 6/72, LexPolonica nr 325817). Dyspozycja tego przepisu znajduje zastosowanie głównie w procesach o zadośćuczynienie, jednak i wówczas, mimo, że ustawodawca pozostawił sądom decyzję, zarówno co do celowości, jak i wysokości przyznania stosownych kwot, nie oznacza to jednak dowolności i arbitralności, zarówno w zakresie rozstrzygnięcia głównego jak i kosztów tych postępowań (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2007 r., I ACa 110/2007, LexPolonica nr 1370635). Możliwość zastosowania w nich części normy wyrażonej art. 100 kpc wynika z tego, iż ustalenie wysokości zadośćuczynienia nie stanowi wyniku zastosowania ścisłych ustawowych kryteriów, lecz pozostawiono tą kwestię do uznania sądu (vide: wyrok SN z dnia 9 sierpnia 1965 r. II PR 267/65 LexPolonica nr 322955; postanowienie SN z dnia 10 marca 1972 r. II CZ 6/72 Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego 1972/5-6 poz. 95, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 grudnia 2006 r., VI ACa 567/2006, LexPolonica nr 1428353).

W realiach niniejszej sprawy, zdaniem Sądu Okręgowego, rozstrzygając o kosztach procesu słusznie Sąd Rejonowy zastosował art. 100 kpc. Podzielając utrwalone poglądy judykatury, należy też uznać, iż Sąd nie mógł zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu od części oddalonej.

Zdaniem Sądu Okręgowego, bardziej uzasadnionym było stosunkowe zniesienie kosztów procesu pomiędzy stronami, natomiast, ze względów wyżej wskazanych, na uwzględnienie nie zasługuje wniosek powoda aby włożyć na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu. Należy mieć na względzie, iż powód, reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika, dochodząc zadośćuczynienia już po częściowym uwzględnieniu jego roszczenia przez

pozwanego, znał już jego argumenty. Odwoływał się, w uzasadnieniu pozwu, do poglądów judykatury co oznacza, iż powinien mieć też rozeznanie w kryteriach oceny roszczeń w podobnych sprawach.

Wysokość zasądzonego zadośćuczynienia została ustalona przy uwzględnieniu, iż brat powoda przyczynił się do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego stracił życie, w 40 %. Również ten fakt winien być brany przez powoda pod uwagę przy określaniu wysokości żądania. Przesłanka ta musi być również uwzględniona przy rozważaniu zasadności zastosowania art. 100 kpc.

Powyższe oznacza, iż Sąd Rejonowy słusznie zastosował art. 100 kpc, jednak uwzględnienie roszczenia w 48 % pozwalało na wzajemne zniesienie pomiędzy stronami kosztów procesu. W tej sytuacji wnioszek o zastosowanie wobec powoda art. 102 kpc należy uznać za bezzasadny.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uwzględnił w części zażalenie powoda i na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 i art. 13 § 2 kpc orzekł jak w punkcie 1 sentencji. W pozostałym zakresie zażalenie podlegało oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 kpc.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1, 98 i 99 kpc oraz § 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).